

تبیین جامعه‌شناختی سیاست‌های هویتی دولت پهلوی اول

مقاله «تبیین جامعه‌شناختی سیاست‌های هویتی دولت پهلوی اول» را تقی آزاد ارمکی، علی محمد حاضری، علی ساعی و فرهاد نصرتی‌نژاد نوشته‌اند و در مجله جامعه‌شناسی ایران، دوره بیست‌ویکم، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۹ منتشر شده است.

چکیده

این پژوهش به چرایی اهمیت‌یافتن هویت ملی در دولت پهلوی، برجسته‌شدن عناصر باستانی هویت ایران و به حاشیه‌راندن عناصر اسلامی هویت ایرانی در دوره پهلوی اول با رویکردی تاریخی پرداخته است. نتایج نشان می‌دهد که ادغام ایران در نظام جهانی و ضرورت دولت‌سازی به شیوه مدرن و در نتیجه اهمیت‌یافتن هویت ملی در این شکل از دولت، موجب توجه کانونی به مقوله هویت ملی در این دوره شد. اما از آنجاکه نیروهای اجتماعی مهمی قدرت دولت را در این برهه تاریخی به چالش می‌کشیدند، سیاست‌های هویتی دولت به‌گونه‌ای سامان یافت تا در بساخت هویت ملی عناصری از هویت سراسری تاریخی ایرانی که نشانگر هویتی نیروهای اجتماعی یادشده بود. از این‌رو سیاست‌های هویتی دولت در این دوره بیشتر از آنکه منطق ایدئولوژیک داشته و ناشی از ایدئولوژی دولت باشد، در راستای منافع دولت و به ضرر نیروهای اجتماعی رقیب، خصوصاً روحانیت و سران ایلات و عشایر، تدوین شده است.

لینک مقاله در مجله جامعه‌شناسی ایران